

at undirskriva av øllum lut-takarlöndunum. Men sum í veruleikanum eru uttan garanti.

HVUSSU FYLGJA LIMA-LÖNDINI SAMTYKT-UNUM UPP?

Ti tað er júst næsti trupul-leikin. Triggjar leiðir vísa seg gongdar hjá limalönd-unum, tá tað snýr seg um uppfylging av ST samtykt-

unum. Stjórnir og ting kunnu 1) fylgja ráðunum í virkisætlanini og stig fyrri stig lóggeva seg fram móti ST samtyktunum, 2) lata sum luft og vóna, at ongin fer at krøysta teir at fylgja samtyktunum upp, og 3) fara heim og gera beint imóti samtyktunum, also virka beinleiðis imóti tí, tey sjálvi hava verið við til at samtykt.

Avbjóðingin verður so-statt at fáa tær treku og tær beinleiðis mótarbeiðandi stjórnirnar at seta neyðug tiltøk í verk hesum viðvíkj-andi. Tað er so lætt at lata sum luft, tá ongin er, sum fylgir við og pressar. Úti í

heimi er tí ætlanin, at allar ráðharrastovur, javnstøðu-ráð, áhugafeløg og NGO'-arar skulu seta seg inn í við-tøkurnar og vinna tey støð-ini, har teirra eigna land og lógir ikki lúka treytirnar, og síðani skulu tey millum uppskotini í virkisætlanini velja og viðmæla mátar at gjøgnumføra hesar í ST sáttmálanum viðtíknu broytingar.

HVAT GERA VIT VID SAMTYKTIRNAR?

Hjá okkum er støðan tann, at vit hóast ófræls tjóð kunnu seta ST samtyktirnar í gildi og fylgja teimum, um áhugi okkara er at teljast millum heimsins mentaðu fólk. Men bara sum samtykt er hon ikki nóg sterk, fólk mugu kenna hana, og lógir skulu eisini til.

Føroyski trekleikin sást tyðuliga í 1988, tá javnstøðulóguruppskotið var felt, árið eftir at sama lög-ting hevði samtykt ST kon-ventiónina um „avtøku av allari diskriminación móti kvinnum“. Ikki minni væl kom sama bremsa til sjóndar, tá javnstøðulógin endiliga var lorað igjøgnum í fyrraárið.

Men tibetur, púra eiga-sørt er kortini ikki. At for-bjóða fósturtøku, eisini tá kvinnan er blivin við barn í neyðtøku, tað ber hóast alt ikki til. Kanska búast til-vitanin um, at óviljað giting í fyrsta lagi viðkemur kvinnum sjálvari. At tað snýr seg um hennara kropp og sál, hennara kenslur, og um at hvussu vit onnur ella samfelagið enn royna at lætta um, so er ábyrgdin og endaliga avgerðin hennara. At alt annað er manglandi virðing fyrri kvinnum, ó-

mynduggering, kúging og samfelagsligt siðaloysi.

Hjá okkum man tað frægasta vera at seta ein arbeiðsbólk at gjøgnum-ganga virkisætlanina, sam-stundis sum vit skaffa okk-um tann statestikk, sum er neyðugur fyrri at kunna skera mismunin millum kynini út í papp. Men eisini savn, har alt tilfar viðvíkj-andi kvinnum verður skrá-sett og goymt, stendur á ynskilistanum og í virkis-ætlanini fyrri javnstøðu, menning og friði.

EITT HJARTASUFF UM FØROYAR OG ST

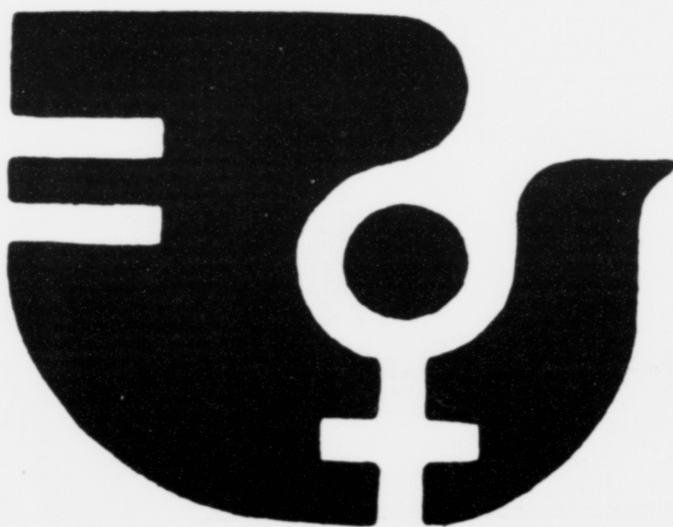
Kenslan av at vera í tvining-um gjørdi um seg undir all-ari stevnuni. Annað var globala arbeiðið at broyta heimssamfelagið frá mans-samfelag til menniskjasam-felag, hitt var slotanin eftir onkrum samanhangi, sum føroyingar kundu fingið nyttu av at verið uppi, ein-um felagsskapi, haðani vit kundu blivið hoyrd sum tað fólkíð vit eru, úr tí sessi, vit nú einaferð hava sum litil, fjarskotin, kreppurakt, ó-fræls ella eitt pinkaltíð sindur fræls, avkoloniserað ella nokk so nykoloniserað, men í hvussu so er tvínáls-lig og tvímentað tjóð. Ti onkustaðni eru onnur sum vit.

Indigenous people, ella uppruna fólkasløgini, hava ein sterkan og væl skipaðan felagsskap, sum syrgir fyrri, at teirra viðurskifti og sjón-armið koma við í allar sam-tyktir frá „teirra löndum“, t.d. vóru næstan altíð nakrir munagóðir setningar um Grønland sum sermerkt øki, formulerað gjøgnum felags indigeneous-tiltøk, við í donsku úttalislunum.

Men hvar eru vit í mun til Danmark? Ella til EU, sum suverent talaði „okkara“ sak? Og hvar eru vit í heims-samfelagnum? Norður-land, okay, men tað nyttar bara onki har. Ti vit eru onki land, sjálvt um vit halda okkum vera tað. Vit eru ikki til, uttan so at vit finna okkum sjálvi, okkara líkar og so í felag tryggja okkum talurætt. Ti tankar ella loysnir hjá teim-um „stóru“ kunnu vit ikki brúka, hvørki til okkara liv, trupulleikar ella penga-pung.

NIDURSTODA OG ENDI

Niðurstøðan av tí eg sá og lærði á ST kvinnuráðstevnu-ni í Beijing er tann, at ikki bara føroyskar kvinnur, men eisini føroyingar sum heild, treingja harðliga til íblástur og frískt lut uttan úr heimi, væl at merkja utt-an fyrri okkara vanligu vest-urkensku stóru verð, ikki minst fyrri at siggja og skilja okkum sjálvi betur. Og at ST, hóast allan umsiting-arligan kritik beint nú, kanska er einasta globala forum vit hava í stríðnum at bjarga heiminum.

Plan of Action – Virkisætlanin

kanska heimsins dýrasta bók, er bytt í 6 partar:

1. Inngangur – endamálini við kvinnuráðstevnu-nunum
2. Globala ramman – grundarlagið undir settu upp-skotunum
3. Trupul mál – arbeiðsøki:
 - A. Fátækt millum kvinnum
 - B. Úthúgving og venjing
 - C. Heilsa
 - D. Avtøka av harðskapi móti kvinnum
 - E. Avleiðingar av vápnadum stríði fyrri kvinnum
 - F. Lutttøka hjá kvinnum í framleiðslu og bú-skapi
 - G. Javnt býti av valdi og ábyrgd millum kynini
 - H. Óvirknar atgerðir og tiltøk í javnstøðuar-beiðnum
 - I. Virðing fyrri mannarættindunum hjá kvinnum
 - J. Kvinnumyndir í fjölmiðlunum
 - K. Lutur kvinnunar í stríðnum at verja um-hvørvi og fyrri varandi menning
 - L. Verja av gentubørnum
4. Endamál og virkisætlanir til loysn á skeivleik-unum – neyv gjøgnumgongd av ávisu arbeiðs-økjunum (yvir 100 síður)
5. Stovnarnir – lutur ST's í arbeiðnum
6. Figgjng – hvussu virkisætlanin kann figgjast

PS. Uttanríkisministerið hevur givið bók út um ráð-stevnuna við øllum tí týðningarmesta í Hon eitur „FN's 4. Verdenskvindkonference“ og fæst við at vanda sær til Bech Distribution, Himmelevvej 2, 4000 Roskilde, tlf. 046 75 30 46 og fax 046 75 32 22.

Ert tú góður við hana...?

Vit hava blómurnar
til kvinnudagin

– stórt úrval!

Blómuhandilin **ORKJS**
625 Glyvrrar . Tlf. 48289

Senda eisini við **INTERFLORA**